

BÖLÜM 2

Yazar, mektubun birinci bölümünde tanrısız ulusların içi kaldıran düşüklüklerini okuyan ya da duyan Yahudiler'in, "Biz onlardan değiliz!" diyerek kendi kendilerini kutlama taşkınlığına set çekiyor. Bu bölümde konuyu, ruhsal yasayı (şeriat) almış bulunan Yahudiler'e aktararak "Siz de uluslardan farklı değilsiniz" diyor. Böylelikle kendi kendini avutan din bağlılarının günahlılığını düpedüz sergiliyor. 2:1-3:8 kesimi Yahudi halkıyla ilgilidir. Tanrı'nın evrensel yargılama yönteminde Yahudiler'in durumu, yasası olmayan uluslarinkinden ayrı değildir (2:1-16). Gerçi, Yahudiler yasayla sünnetle kendilerine özgü bir sıradadır. Gelgelelim, onların yaşantısı öbürlerinkinden ayrımlı değil. Tanrı onları paganlara karşı yargıç kılmadı. Tıpkı İsa Mesih'in saptadığı kuralda dendiği gibi: "Yargılamayın ki yargılanmayasınız. Çünkü hangi yargıyla yargılırsanız onunla yargılanacaksınız. Hangi ölçüyle ölçerseniz aynı ölçü sizlere de uygulanacaktır" (Matta 7:1,2).

Tanrı hiç kimseyi dini, şeriatı, ulusu, dıştan görünüşüyle yargılamayacak. Bireyin iç varlığındaki gizli eylemler, düşünceler ve tasarılar kapsamında yargılayacak. Bu bölümde Tanrı yargılamasının nasıl kesinleşeceğini belirten yedi özelliğe değiniyor yazar:

1. Gerçek kapsamında (2:2)
2. Birikmiş suçlar kapsamında (2:5)
3. Bireyin işleri kapsamında (2:6)
4. Ayrımsızlık kapsamında (2:11)
5. Duyuculuğun ötesinde uygulayımsal kapsamda (2:13)
6. Gizli kapaklı sorunlar kapsamında (2:16)
7. Dinsellik değil, kutsallık kapsamında (2:17-29)

Böylelikle yazar, "Ey yargı yürüten insan!" (2:1) ve "Gelelim sana" (2:17) derken Yahudi'ye de paganlara da sesleniyor. Tanrı hiç kimseye yanlılıkla, nabzına göre şerbet vermekle davranmıyor. Paganlar büsbütün yasadız kalmamıştır. Bir bakımdan "Vicdanları kendileriyle birlikte tanıklık eder" (2:15). Bu nedenle, 1:29-31'de sıralanan kaba günahlar herkesin yargı altında olduğunu kanıtlıyor. Herkesi kendi gerçeği kapsamında yargılayan evrensel Yargıç yansız-yanlısız yargısını kesinleştirecek. Yahudiler salt Yahudilik'leri nedeniyle nasıl olsa Tanrı'nın merhametini hak ettiklerini savlar, hiç çekinmeden bunu üstelerlerdi. Kain kardeşi Habil'i kıskançlık sonucu öldürünce hak Tanrı onu ağır biçimde yargıladı. Kain'in tepkisi şöyle anlatılır: "Cezam taşınmaz oranda ağırdır. İşte bugün toprağın yüzü üzerinden beni kovdun; senin önünden gizli kalacağım" (Yaratılış 4:13,14). Ağır yargılama ağır suçluluk duyma.. Tanrı onun üzerine bir nişan koydu (4:15). Ruhsal yasaya bel bağlayan Yahudiler bu yasanın gerisine sığınarak kuru kuru kurumlanırdı. Oysa yasanın hiç kimseyi kurtarabilecek gücü yeteneği konu edilmemişti. Kain'in yüreği parça parça olurken, canı nedametle çalkanırken, Yahudiler şeriatlarını siper yaparak gurur kisvesi takınmaktaydı. Bir yanda, günahın ağırlığı altında çöken tanrısız Kain, öte yandaysa şeriat özelliğinin günahlılığa panzehir olduğu kuramına sürüklenen Yahudi.. Davut ikisine de şöyle der: "Kötünün acısı büyüktür; ama RAB'be güvenenin çevresini kayra kuşatır" (Mezmur 32:10). Romalılar'da belirtilen güven şöyle duyurulur: "O'nun iyi yürekliliğinin, cezayı erteleyişinin, katlanışının ululuğunu

mu küçümsüyorsun? Tanrı'nın iyi yürekliliğinin seni günahattan dönmeye yönelttiğini bilmezlikten mi geliyorsun?" (Romalılar 2:4).

Pavlos Yahudi kuramına kesinlikle 'hayır' dedikten sonra (2:4) muhataplarını uyarıyor: "Yüreğine yaraşır biçimde kendine karşı öfke biriktiriyorsun sen" (2:4-5). Biriktirmek ademoğluna özgü kovalayıştır: Yok para biriktirir o, yok mal mülk biriktirir, yok bilgi biriktirir, yok dost bazen de düşman biriktirir, kısacası ademoğlu hiç ara vermeden biriktirir. Bir gün de biriktirdiklerinin tümü toptan dağılır. Rab İsa Mesih apayrı bir yüreklendirmede bulunur: "Kendinize göklerde gömüler biriktirin" (Matta 6:20). Oraya hiçbir yıkıcı etken ulaşamaz. Gelecek Tanrı öfkesinden kaçmanın yolu, Yol Mesih'e katılmak, O'nun bollukla uzatılan kayrasına sığınmaktır (bkz. Matta 3:7). Günahından dönmeye yanaşmayan ya da günahın ağır yükü altında ezilirken Tanrı kayrasını değerlendirmeyen insan, hak Tanrı'nın yargılama katında kendine karşı öfke biriktirir (bkz. Yakup 1:15). Bu gerçek karşısında hiç kimse dini, mezhebi, milliyeti, soyu soppu, özel yetkileri, eğitimi, banka hesaplarıyla boş savlara, küstahlığa kaptırmaz kendisini. Ya da, günahım öylesi ağır ki benim için umut yoktur yolunda çaresizliğe kapılan, düşkünlüğe sürüklenen hiç kimse.. "Doğruluğa dayanan Tanrı yargılamasının evrene açıklanacağı öfkeli yargılama günü" ileridedir (2:5a). O'nun katında herkesin günahı, belki de bel bağladığı sevaplardan, kuşanmalardan, hac yolculuklarından kat kat baskın gelir. İki dirhem bir çekirdek olmak nurlar Babası'nı etkileyemez. Sürekli diz dövmek de bir işe yaramaz. Mesih onun da öbürünün de taşınamayan günahını suçunu omuzlarında taşıdı; öldü.

Ademoğlunun güçsüz tutumlarından biri dini doğrultusunda yumuşak bakışlara kapılması, yumuşak sözler söylemesidir. Tanrı'ya ön sıraya koyan, gerçeğinin öncelik taşıdığını kavrayan, bu tür savlara sarılma çabasından uzak durur. Pavlos'un konuştuğu Yahudiler bu sıradandı. Kendisi de katı bir Yahudi'ydi (bkz. II.Korintoslular 11:18; Filippiler 3:4-6). Ama gök açılarak karşısında Mesih'i görünce tüm bağınazlık yanlılık buhar gibi ansızın dağıldı. Bunun yerine ölen, gömülen, dirilip göklere yükselen Mesih onun görüşünü yepyeni aşamaya getirdi. Şimdi soydaşlarına en önemli gerçeği vurguluyor. Bu ilişkide 2:11 ve 6. ayetleri karşılaştırın. Aynı gerçeğe değinen 2:7 ve 11. ayetlerle 2:8,9. ayetleri de birbirinin ışığında inceleyin. Durmadan sağına soluna yargı yürüten insan Tanrı yargılamasından kurtulamayacaktır (2:3). Bir yorumcu yazıyor: "Başkasına işaret parmağını doğrulturken elinin üç parmağı kendine yöneliktir."

Yahudi olsun, uluslar arasından olsun Tanrı karşısında tek yararlılık yararlı işlerdir (2:7). Ne var ki, hiç kimse bu parlak aşamaya yükselememiştir şimdiye dek. Öte yandan kötülük işleyen herkesi acı ve üzüntü bekler (2:9). Budur tanrısal ölçüm ve yöntem. Bireyin kendi din özelliklerine bel bağlayarak başka inançtan olana içeriden yargı yürütenin ürkütücü sonucunu en başta Mesih belirtir (bkz. Matta 7:1,2). Mektubun vurgulamalı tezi her insanın günah yargılamasında bulunduğu (bkz. 3:10-20,23). Bu durumda doğruluğa kavuşmanın biricik yolu sağduyuyla elele giden imanladır (bkz. 1:17; 3:20-22). Yazar, yararlı işler yoluyla yararlılığın kovalanışı savı üzerinde duruyor. Buna karşıysa tek kişinin bile doğru olamadığını belirtiyor. Tezini Mezmur 14:1-3 ve 53:2-4'le kanıtıyor. Kutsal, kusursuz Tanrı'nın karşısında kesenkes yararlı olabilir insan, yararlılığa kavuşabilir. Ne var ki, bu aşamaya gelebilen tek kişi düşünülemez. Diz boyu günahta ağınan düşük insan günahını ikrar

edip Tanrı'ya dönecek yerde kendine karşı öfke biriktirir (2:5), doğruluğa ve kutsallığa hizmet edecek yerde günahına günah katar, kendi geleceğine öfke ve kızgınlık yığar. Yahudi de, pagan da aynı sağlıksız yolun yolcusu..

Yahudiler Musa'ya verilen ruhsal yasayla daima övünürdü; ne var ki, onun her harfine uyamazdı (2:12). Onlar da yasadız paganlar gibi günahın egemenliğindedir. Kimisi bile bile günah işler, kimisi ise bilgisizlikte.. Hukuk yönteminde bir suç suçu olduğunu bilmeksizin işlemek özür sayılamaz yolunda konuşan kural iyi bilinir. Tanrı'nın yargı kürsüsünde hiçbir günahlı günahının yasadızlık olduğunu duymadığından onu işlediğini öne süremeyecek. Tanrı herkese kendi sesi denebilen vicdanı yerleştirdi. Varlığın derininde çoğu kez kısıp kısıp duyulan bir sestir o. Bilgisizliğin ilgisizliğe dönüşmesi çok kolaydır. Konuyla bağdaşıklığı olan şu yerlere bakmanız yarar sağlayıcıdır: Mısırdan Çıkış 20:8; Matta 10:15; Luka 12:47,48; II.Petros 3:5, vb. Çoğu kez ademoğlu kendi kişiliğinin baş aldaticısıdır.

Işık sadece denizin yüzeyini aydınlatır, derine inildikçe etkisi kısıtlanır. 170 metre derine yıldızlı gecenin ışığı kadar ışık sızabilir ancak. 400 metre derinliğinde ışık diye bir şey bulunmaz. Ama buradan daha aşağıda, 4000 metre derinliğine ininceye dek canlılar yaşayabilir. Ne var ki bunlar gözsüzdür. Buna karşın duygularıyla yaşayabilirler. Aktöre sağtöre ilkeleri daima insanın derininde kendini belirgin eder. Ruhsal yasanın dilekleri bilinmeden bile (bkz. Mezmur 51:6; 19:12). Günahı ve günahlılığı kavramak ademoğlunun Tanrı önünde temel yükümlülüğüdür. Ne var ki, günah uyuşturuculara benzer; kişiden sağduyu yeteneğini çalar, onu esenlik getiren kavramdan anlayıştan soyar. Birisi öldürücü bir hastalık taşıyor, ama sapasağlam görünür, onu kemiren illeti bilmez.

Yazar bu arada ruhsal yasayı bilmeyenlere değinerek, onun dileklerine ve uyarılarına götürür konuyu (2:14). Bunun belirgin bir örneği Kornilyos'la ailesidir. (bkz. Habercilerin İşleri 10:23-48). Özellikle 35'inci ayete dikkat edilmeli. Günahlılığını bilen, bir kurtarıcı arayan bu tanrısayar subayın haberci Petros tarafından aydınlatılması gerekiyordu. Petros bu subayın evine onun bilmeden iman ettiği Kurtarıcı'yı tanıtmaya ve ev halkının kurtuluşa nasıl kavuşabileceğini bildirmeye gönderildi. Yahudi olsun uluslar topluluğundan olsun, herkes günah yargısı altındadır (Romalılar 3:9). Herkesin İsa Mesih'in kurtarmalılığıyla Tanrı doğrultusunda doğru sayılmaya gereksinimi vardır (bkz. Habercilerin İşleri 4:12). Din bakımından Hristiyan olarak bilinirken Mesih'in sağladığı kurtarıştan bilgisiz yaşayanlar ve ölenler az değil! Buna karşı, uluslar sınıfından olup Mesih'e bağlılığı olmayan susamış canlar Mesih'e iman ediyor, O'na sarılıyor, kurtuluyor. Evrende tanrısal etki işlerliktedir: "Dünyaya gelen her insanı aydınlatan gerçek ışık O'ydu" (Yuhanna 1:9). Bu Mesih yeryüzünün her köşesinde tıpkı Kornilyos gibi içtenlikle O'nu arayanları Kutsal Ruh'u aracılığıyla buluyor, kurtarıyor, sonsuz yaşam güvenliğine getiriyor. "Yaşam ondaydı ve yaşam insanların ışığıydı" (Yuhanna 1:4). Mesih'ten kaynaklanan yaşam her yerde herkesi etkilemektedir. Bazılarını olumlu ve sağlıklı doğrultuda, başkalarınıysa yargılanma doğrultusunda (bkz. Habercilerin İşleri 17:4; 28:24).

Tanrı'nın yetkin yasası herhangi bir kitapta değil, insanın yüreğinde yazılıdır. Eski Yunan, yazıyla beliren yasanın ötesinde elle yazılmamış yasadan söz ederdi. İngiltere'nin anayasası bir kâğıda yazılmamış olmaya karşın Britanya etkinlikle

yöneltiliyor. Kornilyos benzeri, bu yasanın sesini yüreğinde duyan kadın erkek göksel aydınlanma doğrultusundadır. Bu yasa insan yapıtı değil, Tanrı'nın hiç değişmeyen öncesiz-sonsuz yasıdır. İnsan yasaları oluşturmaz, onların doğruluğunu algılayarak, bunları usa vurarak kaleme alır. Eczacı bir ilacı nasıl yapacağını kafadan tasarlamaz, sadece bilinen kimya kurallarını uygulamaya koyar. Davut şöyle der: "RAB'bin yası yetkindir, varlığa can sağlar" (Mezmur 19:7). Aynı Mezmun'un 1. ayeti şöyle der: "Gökler Tanrı'nın görkemini açıklar." Bu iki sözün birincisi sağtöresel yasıdır, ikincisiyse doğasal (8:4; 10:4; bkz. Filippililer 3:8,9; İbraniler 10:9).

Evren tanrıbilim kaynağıdır, değil salt dıştan beliren (1:20; bkz. Habercilerin İşleri 14:17), ama her bireyin derininde taşıdığı tanrısal tanıklık bakımından da (1:17-20,32; 2:15). Yaratan bu bilgiyi her yaratığına koymuş bulunuyor: "O'nun göze görünmeyen nitelikleri... açık açık görülmektedir" (1:20). Bu vurgulamanın Hellencesi aydınlatıcıdır: *ta ğar aorata...nooumena kathorata*: "Çünkü görünmeyenler...akılla görülmektedir". Bu kavrama ulaşabilmemiz için Tanrı hepimize *nous* (akıl) vermiştir. *Nous* (isim), *nou* (fiil). Tanrı'nın kendine özgü ayrılığı kendisini fiziksel görüşün ötesinde belirgin edışıdır. Bu değişmez gerçeğin ışığında tanrısal yargılama gün gibi açıklanmakta. Tanrı'nın şimdiki yargılamaları son yargılamaya işaret etmektedir. Ademoğullarını her açıdan aydınlatan Tanrı, hepimizi son yargılama konusunda uyarıyor (2:16; bkz. Matta 25:31-46; Habercilerin İşleri 17:31; İbraniler 9:27,28; Vahiy 20:12). Tanrısal yöntem her günahlıyı o son yargılamaya taşımakta.

Ruhsal yasanın yanı sıra Yahudiler sünnet uygulamasıyla belirliliği olan bir topluluktan, bununla da daima kurumlanırdı (2:25). Yahudi rabbiler sünnetliliğin gereğine ve yararına öylesi kanmıştı ki, sünnetli erkek *Şeo'a (Hades)* gitmeyecek yolunda bir de inanç biçimlendirmişti. Ama ne ruhsal yasa ne de sünnetlilik günahı arıtabilecek yeterlilik taşıyabilmekte. Biricik yarar, Tanrı'nın yasına baştan sona kusursuz bağlılıktan kaynaklanır. Bu bağlılığıysa hiç kimse etkinleştirebilecek yeterlikte değil. Ne Yahudi, ne de pagan. Bu nedenle her iki sınıf günah yargılamasındadır. Tanrı'nın önünde geçerli sünnet bir et kabuğunun kesilmesi değil, yüreğin her tür günahattan kötülükten sünnetidir. Yazar bu gerçeği Eski Antlaşma yazılarından kanıtıyor (bkz. Yasanın Tekrarı 10:16; Yeremya 4:4). Yasa'da yazılı kurallar uyarınca doğruluk değil, Ruh uyarınca Tanrı'yı hoşnut eden yaşamsal değişiklik (bkz. Yeremya 31:31-34; Hezekiel 36:26-27). Bu aşamaya getirilen can dinsel başarılarıyla, töreleriyle övünmez; tam tersine Tanrı'dan övünç bulur (2:29).

"Çünkü Tanrı insanlar arasında ayırım gözetmez" (2:11). Tanrı'ca beğenilen, övülen kadın erkek sadece Mesih'in sağladığı doğrulukla doğru çıkarılandır. Ruhsal yasıyı bilmeye ve onunla övünmeye karşın onun içerdiği sorumlulukları hiçe sayanın yargısı çok ağırdır. Yahudiler ruhsal yasıyla övünürken oradaki kuralları çığniyordu. Eski Antlaşma'da yüreğin sünnetine değiniliyor. Bunun yanı sıra ruhsal yasanın yüreğe işlenmesi gereği belirtiliyor (bkz. Hezekiel 36:26; Yeremya 31:33). Yeni Antlaşma'da aynı gerçek anımsatılıyor (bkz. İbraniler 8:10; 10:16). Günahattan arıtılmayana ruhsal yasa günahlılığı sürekli olarak sergiler, arıtılma uğraşlarında düş kırıklığına düşeceğini belgeler; suçluluk yargılamasında bulunduğunu o kişiye üsteler. Buna karşı kayrayla imanla arıtılana ruhsal yasanın ilkeleri Kutsal Ruh aracılığıyla yüreğe işlenir. Arıtılan insan yasıyla değil, Mesih'le övünür.

Yahudiler yasalarıyla, yasal uygulamalarıyla ve Yahudilik'leriyle övünen bir halktı. Musa'nın verdiği ruhsal yasa onların gurur desteğine dönüştü; ama yasanın vurguladığı kuralları uygulamayı öneme almazlardı (bkz. Matta 23:2,3). Böyle bir durumda ruhsal yasaya karşı suç işlerlerdi (*paravasis*). Bu ağır suçluluk eylemi mektubun üç yerinde konu edilir (2:23; 4:15; 5:14), iki yerde de (*paravatis*) yasaya karşı suç işleyen olarak geçer (2:25,27). Nicelerin durumu işte budur: Dinsel büyülenme bol keseden konu edilirken Tanrı kimdir, günaha karşı tutumu nedir, günah sorununu nasıl çözmüştür, günahı yargılayışı hangi boyutlara varmıştır ve varacak? Bunlar bir yana itilir, Tanrı'nın yasasına karşı hiç durmadan ve çekinmeden çıkış ardına çıkış yapılır. Tanrı'nın değişmeyen yasası kutsallık sınırını saygısızca aşan her canı en ağır suçlamayla yargılayacak.

Ruhsal yasadan (şeriat) söz edilirken, hiç kimsenin bunu harfi harfine tutamadığı bir kez daha belirtilmeli. Yasanın tek harfine tecavüz etmeden tüm buyruklarını kesenkes yerine getiren sadece İsa Mesih'tir: "Ama vakit dolunca, Tanrı öz Oğlu'nu gönderdi. O bir anadan doğdu, doğumu da ruhsal yasa altındaydı. Öyle ki, ruhsal yasa altında bulunanları özgür kılsın ve bizler evlatlığa alınabilelim." (Galatyalılar 4:4,5). Hiç ara vermeden O'nu suçlamaya çalışan din önderlerini İsa Mesih şu sözle susturdu: "Bende günah olduğuna içinizden kim kanıtlayabilir? Madem gerçeği söylüyorum, neden bana iman etmiyorsunuz?" (Yuhanna 8:46; bkz. Yeşaya 53:9; II.Korintoslular 5:21; İbraniler 4:15; 7:26; I.Petros 2:22). Bu kesimlerden anlaşılacağı gibi, günahının günahını yüklenerek onun için ölen İsa, yeryüzündeki yaşamı süresince tüm yasayı tuttu. Tek insanın tutamadığı yasayı O harfiyen yerine getirdi. Zaten yasayı kesenkes tutmamış olsaydı yasadışı insan soyu için ölemezdi. Kendisi borçlu kişi başka borçlunun yükünü nasıl taşıyabilirdi?

Bu gerçeğin bilinmesine karşın günahlı ademoğlu hiç durmadan yüz binlerce kez tecavüz ettiği yasaya hiç ara vermeden yapışır. Önceki tecavüzleri unutmuşcasına.. Tanrı da unutmuş olmalı yalanına kanarak var gücüyle yasanın dileklerini karşılamaya didirir: Yıkanmalar, libaslar serpuşlar, tapınışlar, oruçlar, haclar, mumlar, özel yerler, günler sünnetler ve ardı arkası gelmeyen yinelemeler (2:27). Bu arada günah eylemleri de sürdürülür. Bu insan Tanrı tarafından övülemeyecek (2:29). Olsa olsa ancak kendisini övebilir o ve dıştan görülen dinselikle yetinir. Yahudiler'in erkek çocukları on ikinci yaşa basınca 'ruhsal yasa oğulları' olarak anılır, tüm yasayı tutmakla yükümlendirilir (*Bar mitzvah*). Ne yazık ki, bir teki bile bunu başaramaz. Biçimci inancın görünüşlerinden biri de işte bu! Biçimcilik dinsel kişileri sürekli oyalar, en sonunda da borçlulukla yargılar.